

I den af ungdomskommissionen afgivne betænkning om „Ungdommens adgang til den højere uddannelse II. Studierne ved universiteterne og de højere læreanstalter“, er man nået frem til et gennemsnitligt stipendiebeløb på 1 534 kr. årligt + et pristalsreguleret tillæg, der fra 1. april 1955 vil udgøre 90 pct., eller ialt ca. 2 900 kr. årligt pr. studieegnet, trængende student.

Ved universiteterne og de højere læreanstalter findes ialt ca. 12 000 studerende.

Ved anvendelsen af de af ungdomskommissionen i nævnte betænkning anførte retningslinier for at finde frem til det antal studerende, der skønnes at kunne komme i betragtning ved fordelingen af fondens stipendier, jfr. herom ovenfor under I, mener man at kunne nedsætte antallet af studieegnede, trængende studenter til ca. 4 000, idet man herved har foretaget reduktioner i elevtallet på grund af frafald blandt de studerende, disses økonomiske forhold samt manglende studieegnhed.

Skulle man straks yde alle disse 4 000 studerende en gennemsnitlig årlig understøttelse på ca. 2 900 kr. som foreslået af ungdomskommissionen, ville der hertil udkræves et samlet stipendiebeløb på ca. 10 mill. kr. årlig (nemlig ca. 11 mill. kr. med fradrag af allerede eksisterende legat- og stipendiemidler, ca. 1 mill. kr., jfr. herom nærmere ungdomskommissionens nævnte 2. betænkning side 73).

Som foran anført anser man det dog ikke for påkrævet at gennemføre ungdomskommissionens forslag fuldtud allerede nu, og der vil — også under hensyn til de øjeblikkelige muligheder for at opnå nogen indtægtsgivende bibeskæftigelse — heller ingen betænkelighed være ved en successiv gennemførelse af forslaget.

Man anslår herefter behovet i de første år til $4\frac{1}{2}$ a 5 mill. kr. årligt til de studerende ved universiteterne og de andre højere læreanstalter. Gennemsnitsunderstøttelsen pr. studerende vil herefter udgøre ca. 1 450 kr. årlig.

Denne gennemsnitlige støtte vil muligt kunne forøges under hensyn til, at en del af studiehjælpen efter fondsbestyrelsens nærmere bestemmelse vil blive ydet i form af rentefrie lån, der senere tilbagebetales, men det må herved erindres, at den kreds af studerende, der ifølge ungdomskommissionens ovennævnte betænkning (side 73) vil være berettiget til at komme i betragtning ved ydelsen af studielån, er noget videre end kredsen af stipendieberettigede, idet spørgsmålet om studieegnhed ikke kræves klarlagt som betingelse for opnåelse af lån på samme måde som for ydelse af stipendium. Man står i øjeblikket uden erfaring med hensyn til, hvor-

ledes disse faktorer vil påvirke størrelsen og antallet af ydede stipendier.

Med hensyn til spørgsmålet om under hvilke nærmere betingelser, de studerende efter ungdomskommissionens formening bør være berettigede til henholdsvis stipendium og lån, henvises i det hele til kommissionens nævnte betænkning, se navnlig dennes side 58—59.

Det foreslås overladt de legatuddelende myndigheder (f. eks. stipendieudvalgene) ved universiteterne og de højere læreanstalter på grundlag af retningslinier, givet af undervisningsministeriet, at fremkomme med indstilling til fondens bestyrelse om, i hvilket omfang ungdomskommissionens herhenhørende synspunkter bør lægges til grund ved midlernes fordeling.

III. Uddannelsen på seminarier m. v.

Til rådighed til understøttelse af seminarieelever er der på de årlige finanslove bevilget et anslået beløb af 1 600 000 kr. beregnet således, at der gennemsnitlig pr. seminarieelev ydes 350 kr. årlig samt herudover til elever på privatseminarierne et beløb af 130 kr. årlig til nedsættelse af skolepengeudgiften (dog at de 350 kr. fra finansåret 1951—52 at regne er midlertidigt nedsat med 10 pct.).

Da elevtallet på seminarierne i 1954 anslås til ialt ca. 4 300, heraf 2 800 på privatseminarierne, må den samlede finanslovbevilling for finansåret 1954—55 påregnes at ville beløbe sig til $4\,300 \times 350 = 1\,505\,000$ kr., reduceret med 10 pct. eller 150 500 kr. til 1 354 500 kr. + $2\,800 \times 130 = 364\,000$ kr. eller ialt 1 718 500 kr.

Til understøttelse af trængende elever på forskoleseminarierne er der på de årlige finanslove optaget en anslået bevilling på 40 700 kr., beregnet efter tilsvarende principper som for seminarieelever.

Det må bero på et skøn, om man vil foretrække at overføre disse finanslovbevillinger til Ungdommens uddannelsesfond, eller om man gennem uddannelsesfondens årlige uddelinger vil supplere de eksisterende bevillinger til disse formål, således som det er forudsat under omtalen af uddannelsen ved universiteterne og de andre højere læreanstalter.

Da det synes mindre heldigt indenfor uddannelsesfondens virkeområde at etablere en særordning for seminarieelever og elever på forskoleseminarier ved på forhånd for disse at reservere et beløb, der i hvert fald ikke kan være lavere end de eksisterende finanslovbevillinger til støtte af sådanne elever, forekommer det mere hensigtsmæssigt at bevare de nuværende finanslovbevillinger og supplere disse med bevillinger fra uddannelsesfondens i det omfang, hvori finanslovbevillingerne er utilstrækkelige efter